

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارزیان محیط زیست کلان

بررسی توزیع چشمه هادر ارتباط با سازند های زمین شناسی به عنوان جاذبه های ژئومورفوتوریستی در مناطق کویری (حوضه مطالعاتی بردسکن)

حمید حیدری مکرر، استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه زابل،

Hamidheidary1341@gmail.com

عذرا خسروی، دانشجوی ارشد ژئومورفولوژی، دانشگاه فردوسی مشهد، **Khosravyz20@yahoo.com**

مرضیه علی پور، دانشجوی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه زابل،

تلفن: ، **Alipourmarzie@gmail.com**

راضیه دولتی، دانشجوی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه زابل، **dolati.raziye@yahoo.com**

چکیده

هدف اصلی این پژوهش بررسی پراکندگی و تراکم چشمه های دارای جریان دبی دائمی به عنوان یکی از جاذبه های ژئومورفوتوریسم در هر یک از سازندهای زمین شناسی در سطح حوضه آبریز بردسکن می باشد این حوضه منطبق بر یکی از زیر حوضه های کویر مرکزی ایران می باشد که باتوجه به کویری بودن منطقه مورد مطالعه، وجود چشمه هایی، با جریان دبی دائمی می تواند به عنوان یکی از پدیده های جاذب ژئومورفوتوریستی مورد بررسی قرار بگیرد. در این مطالعه از روش زمین مختصات جاذبه های ژئومورفوتوریستی استفاده شده است. در مرحله اول ابتدا نقاط چشمه های دارای جریان آب دائم، طی عملیات میدانی توسط GPS شناسایی و نمونه برداری شدند و سپس با کمک تحلیل های فضایی و منطقه بندی در محیط نرم افزار ArcGIS همبستگی میان تراکم چشمه ها به عنوان جاذبه های ژئومورفوتوریستی در واحد های اراضی هر سازند زمین شناسی ارزشیابی گردید نتایج بدست آمده نشان داد که در ظهور چشمه های دارای جریان دائمی سازند هایی باجنس مانند آندزیت سبز، توف وودپوریت گابرو و همچنین سازندهای آهکی و دولومیت (K2V, QT) بیشترین نقش را داشته اند. و همچنین باتوجه به تاثیر دو پارامتر اقلیم (بالاخص بارش) و ارتفاع بر روی دبی چشمه ها، این دو پارامتر نیز مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته اند که براساس نتایج بدست آمده سطوح ارتفاعی 1800-2000 متر وسطوح بارشی 250-300 میلی متر بیشترین تراکم از نظر توزیع چشمه ها را دارا می باشند.

واژگان کلیدی: جاذبه ژئومورفوتوریسم، چشمه، حوضه آبریز بردسکن